

Vlaams
Parlement

stuk **1902** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 5 februari 2013 (2012-2013)

Voorstel van decreet

van de heer Filip Dewinter

houdende wijziging van het decreet van 6 juli 2001
houdende de intergemeentelijke samenwerking,
wat de benoeming van de leden van de raad
van bestuur betreft

TOELICHTING

Het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, waarborgt een vertegenwoordiging van leden van lokale oppositiepartijen in de raden van bestuur van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Het betreft een lidmaatschap met raadgevende stem.

Die waarborg is voor de projectverenigingen – samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid om doelstellingen te verwezenlijken die behoren tot een of meer inhoudelijk samenhangende beleidsdomeinen – opgenomen in artikel 16 van het decreet, dat in het vijfde lid bepaalt:

“Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door een door iedere aangesloten gemeente aangeduide afgevaardigde, als lid met raadgevende stem. Deze afgevaardigden zijn steeds raadsleden in de betrokken gemeenten, verkozen op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.”.

Voor de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen is ook een waarborg voor de oppositie opgenomen in het tweede lid van artikel 52, dat bepaalt:

“Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door ten hoogste vijf rechtstreeks door verschillende gemeenten aangeduide afgevaardigden die lid zijn met raadgevende stem. De statuten vermelden de criteria die bepalend zijn voor de wijze van aanduiding van deze afgevaardigden, die steeds raadsleden zijn die in de betrokken gemeenten verkozen zijn op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.”.

Het decreet noch enig uitvoeringsbesluit bevat echter een richtlijn betreffende de selectie van de oppositieraadsleden die kunnen deelnemen aan de raden van bestuur. In de praktijk stelt men nu vast dat die mandaten vaak het voorwerp uitmaken van een koehandel tussen politieke partijen, waarbij daarover vaak op bovenlokaal niveau afspraken worden gemaakt. Aangezien het de gemeenten zijn die de oppositieraadsleden afvaardigen, zijn het overigens de facto het bestuur of de meerderheidspartijen die bepalen welke oppositieraadsleden worden afgevaardigd. Dat zet uiteraard de deur open voor politieke spelletjes of machtsmisbruik.

Afgezien van de enkele vertegenwoordigers van de oppositie uit een beperkt aantal gemeenten die de raad van bestuur mogen bijwonen en over een raadgevende stem beschikken, is het zelfs voor grote oppositiefracties moeilijk om een goed toezicht te kunnen uitoefenen op de werking van de intercommunales. Weliswaar moet een intercommunale eenmaal per jaar de werking toelichten op de gemeenteraden en hebben gemeenteraadsleden de kans om documenten op te vragen, maar dat volstaat allerminst.

Dit voorstel van decreet voorziet voor benoemingen in de raad van bestuur in een evenredigheidsprincipe. Een dergelijke objectieve regel verhoogt de kans dat grote oppositiepartijen ook vertegenwoordigd worden in de raden van bestuur van intercommunales en sluit politieke spelletjes uit. Het meest objectieve criterium om te bepalen welke lokale fractie een raadslid kan afvaardigen naar de raad van bestuur van een intercommunale, is het aantal verkozenen waarover elke fractie in de gemeenteraad beschikt. Dit voorstel van decreet bepaalt dan ook dat de bestuursmandaten in intercommunales evenredig moeten worden verdeeld onder de fracties die deel uitmaken van de gemeenteraad.

Dit voorstel van decreet doet geen afbreuk aan de bestaande waarborgen voor partijen van oppositiefracties, vermeld in artikel 16 (projectverenigingen) en artikel 52 (dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen), die het mogelijk maken dat vertegenwoordigers van oppositiepartijen als lid met raadgevende stem kunnen deelnemen aan de vergaderingen van de raad van bestuur van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Vanzelfsprekend kunnen lokale oppositiefracties die al vertegenwoordigd zijn in de raad van bestuur, geen aanspraak maken op het statuut van lid met raadgevende stem.

In artikel 52 wordt het aantal leden met raadgevende stem gewijzigd van “ten hoogste vijf” in “vijf”. De te wijzigen formulering biedt immers geen enkele waarborg voor de oppositie, de nieuwe formulering wel.

Filip DEWINTER

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Artikel 16 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16. De projectvereniging beschikt uitsluitend over een raad van bestuur.

De deelnemers benoemen rechtstreeks de leden van de raad van bestuur. Voor de gemeenten kunnen uitsluitend gemeenteraadsleden, burgemeesters of schepenen dit mandaat vervullen en worden de bestuursmandaten naar evenredigheid verdeeld onder de in de gemeenteraad vertegenwoordigde fracties.

Het voorzitterschap wordt steeds toevertrouwd aan een door een gemeente aangewezen bestuurder.

De raad van bestuur, waarin alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd zijn en waarin iedere bestuurder beschikt over één stem, heeft uitsluitend de bevoegdheid tot het nemen van beslissingen die hun expliciet door de deelnemers zijn opgedragen. De raad van bestuur is in elk geval bevoegd voor het personeelsbeleid.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door een door iedere aangesloten gemeente aangeduide afgevaardigde, als lid met raadgevende stem. Deze afgevaardigden zijn steeds raadsleden in de betrokken gemeenten, van de grootste fractie waarvan geen enkele verkozenen deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en die niet vertegenwoordigd is in de raad van bestuur.

De werkingsmodaliteiten van de raad van bestuur worden vastgesteld in een bij de statuten gevoegd huishoudelijk reglement dat gewijzigd kan worden bij eenvoudige beslissing van de raad van bestuur. De afgevaardigden, bedoeld in het vorige lid van dit artikel, tellen niet mee voor de berekening van een eventueel aanwezigheidsquorum.

De controletaak op de financiële toestand wordt toevertrouwd aan een accountant, benoemd door de raad van bestuur.

De raad van bestuur stelt de jaarrekeningen vast en legt ze, samen met een activiteitenverslag en het verslag van de accountant, voor aan de deelnemers die hun goedkeuring verlenen overeenkomstig de procedure bepaald in de statuten.”.

Art. 3. Artikel 44 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 44. De algemene vergadering is samengesteld uit de vertegenwoordigers van de deelnemers. Voor de gemeenten worden zij rechtstreeks aangewezen door de gemeenteraden uit hun leden naar evenredigheid tussen de fracties, en voor de overige deelnemers door de organen die, krachtens de wettelijke, reglementaire of statutaire bepalingen, bevoegd zijn tot deelneming of toetreding te beslissen.

Het aantal leden dat elke gemeente kan afvaardigen om te zetelen in de algemene vergadering, wordt bepaald door twee criteria: de bevolkingscijfers en de kapitaalbreng. De verdeelsleutel tussen beide criteria wordt statutair bepaald.

De benoemingsprocedure met de vaststelling van het mandaat van de vertegenwoordiger wordt herhaald voor elke algemene vergadering.

Behoudens andersluidende bepalingen in dit decreet, wordt de door de raad van bestuur vastgestelde agenda van de algemene vergadering uiterlijk dertig kalenderdagen voor haar zitting aan alle deelnemers verstuurd. De zittingen van de algemene vergadering zijn openbaar.

Het aantal stemmen waarover iedere deelnemer in de algemene vergadering beschikt, wordt statutair bepaald, met dien verstande dat de deelnemende gemeenten steeds over de meerderheid van de stemmen beschikken en dat geen deelnemer kan beschikken over een aantal stemmen dat hoger ligt dan de helft van het totale aantal statutair bepaalde stemmen. In de statuten kunnen bepalingen ter bescherming van minderheden worden opgenomen.

Afgezien van de jaarvergadering waarvan sprake is in artikel 65, tweede lid, van dit decreet, wordt nog minstens één buitengewone algemene vergadering belegd in de loop van het laatste trimester van elk jaar om de te ontwikkelen activiteiten en de te volgen strategie voor het volgende boekjaar te bespreken. Een door de raad van bestuur opgestelde begroting staat op de agenda van deze vergadering.”.

Art. 4. Artikel 46 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 46. In de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen benoemt de algemene vergadering de leden van de raad van bestuur op voordracht van de deelnemers, die hierbij de evenredigheid tussen de in de gemeenteraad vertegenwoordigde fracties respecteren. Indien de gemeenteraad kandidaat-bestuurders voordraagt die geen lid zijn van de gemeenteraad of van de districtsraad, maar van wie de deskundigheid met betrekking tot de statutair bepaalde doelstellingen manifest aantoonbaar is, wordt die voordracht uitdrukkelijk gemotiveerd. In dat geval is de onverenigbaarheid van het mandaat van bestuurder met de functie van werknemer van een aangesloten bestuur, bepaald in artikel 48 van dit decreet, niet van toepassing.

De benoeming van de bestuurders gebeurt bij geheime stemming.

Indien een voorgedragen kandidaat niet wordt benoemd door de algemene vergadering, doet de betrokken deelnemer een andere voordracht. Die nieuwe voordracht mag er niet toe leiden dat afbreuk wordt gedaan aan het evenredigheidsprincipe. De nieuwe kandidaat woont als waarnemer de vergaderingen van de raad van bestuur bij tot de eerstvolgende algemene vergadering waaraan de benoeming wordt voorgelegd.

Niemand kan door meer dan één deelnemer worden voorgedragen of benoemd, noch mandaten gelijktijdig uitoefenen in de uitvoerende organen van meer dan drie dienstverlenende of opdrachthoudende verenigingen. Die bepaling geldt niet voor de aangesloten privaatrechtelijke rechtspersonen zolang zij, overeenkomstig artikel 80 van dit decreet, deel kunnen blijven uitmaken van de vereniging.”.

Art. 5. Artikel 52 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 52. De vergaderingen van de raad van bestuur zijn niet openbaar. De gedetailleerde notulen met bijgevoegd het stemgedrag van de individuele leden en alle documenten waar in de notulen naar verwezen wordt, liggen ter inzage van de gemeenteraadsleden op het secretariaat van de aangesloten gemeenten en van de provincieraadsleden op de griffie van

de provinciehuizen van de aangesloten provincies, onverminderd de decretale bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur.

Aan de vergaderingen van de raad van bestuur wordt deelgenomen door vijf rechtstreeks door verschillende gemeenten aangeduide afgevaardigden die lid zijn met raadgevende stem. De statuten vermelden de criteria die bepalend zijn voor de wijze van aanduiding van de afgevaardigden, die steeds raadsleden zijn die in de betrokken gemeenten verkozen zijn op een lijst waarvan geen enkele verkozene deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen of aangesteld is als voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn en die niet vertegenwoordigd is in de raad van bestuur op basis van artikel 46.”.

Filip DEWINTER